

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
БЕРЕСТИНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Сергій РЯБОКІНЬ

«05» березня 2025 року

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
БЕРЕСТИНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Обговорено та схвалено
на засіданні Педагогічної ради коледжу
(Протокол № 2 від 05.03.2025 року)

Берестин, 2025

Кодекс академічної доброчесності Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради розроблений на основі досвіду і зразків кращих закладів освіти України, українського законодавства та досвіду дотримання академічної доброчесності різних закладів освіти світу.

Текст Кодексу розроблено з урахуванням змісту Кодексу академічної доброчесності Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Мета Кодексу:

- визначення принципів і встановлення норм академічної доброчесності як невід’ємної складової професійної етики та корпоративної культури;
- формування сприятливого академічного середовища для забезпечення високоякісного освітнього процесу, отримання вагомих наукових результатів, що містять об’єктивну новизну, встановлення взаємодовіри і взаємоповаги між всіма членами колективу, адміністрацією та здобувачами освіти;
- підвищення, престижу та репутації Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради як освітнього та високодуховного центру, забезпечення його публічності, прозорості та відкритості.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Кодекс академічної доброчесності Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради розроблено у відповідності до норм Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання

корупції», Статуту Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, Положення про Берестинський педагогічний фаховий коледж Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради а також із використанням досвіду зарубіжних і вітчизняних навчальних закладів та рекомендацій SAIUP - Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні, що реалізується Американськими радами за підтримки посольства США в Україні спільно з Міністерством освіти і науки України.

1.2 Кодекс академічної доброчесності визначає правила і норми академічної доброчесності, етичної поведінки, професійного спілкування працівників та осіб, які навчаються, у Берестинському педагогічному фаховому коледжі Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

1.3 Кодекс регулює дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності коледжу, а також морально-психологічний клімат у колективі.

1.4 Педагогічні працівники, співробітники, студенти коледжу зобов'язуються дотримуватися правил і норм, визначених цим Кодексом, спираючись на принципи:

- законності та верховенства права;
- свободи та людської гідності;
- професіоналізму та компетентності;
- чесності і порядності;
- справедливості та толерантності;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;
- колегіальності та демократичності;
- персональної відповідальності;
- нетерпимості щодо недотримання правил і норм Кодексу

академічної доброчесності.

1.5. У даному Кодексі наведені терміни вживаються у такому значенні:

– академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі;

– академічне шахрайство – це будь-які дії учасників освітньо-наукового процесу, сутність яких полягає у наданні або отриманні будь-якої несанкціонованої допомоги або нечесної переваги у будь-якій формі академічної роботи;

– академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання;

– конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

– неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

– подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/ одержують безоплатно;

– приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими; позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

– службові особи – особи, які постійно чи тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій або виконують такі функції за спеціальним

повноваженням, яким особа наділяється керівником установи, організації, судом або законом;

– хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

2.1 Формами проявів академічної недоброчесності є:

- академічний плагіат;
- обман, підробка – свідоме надання завідомо неправдивої інформації стосовно змісту та результатів власної освітньої, наукової, творчої діяльності;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам **без узгодження з іншими учасниками авторського колективу;**
- корегування результатів досліджень під гіпотезу, **яку треба довести;**
- виконання на замовлення та (або) продаж академічних текстів (контрольних; курсових, дипломних робіт, дисертаційних досліджень і навчальної літератури);
- використання придбаних академічних текстів, **що виконані на замовлення;**
- академічне шахрайство.

2.2 Формами проявів академічного шахрайства є:

- списування – використання шпаргалок або інших матеріалів та засобів (мобільні телефони, планшети тощо), які не дозволені для використання викладачами, під час тестувань, заліків / екзаменів;
- несанкціоноване отримання залікових / екзаменаційних матеріалів до чи після проведення академічного контролю, в т. ч. копіювання з контрольних / екзаменаційних робіт інших студентів;

- фальсифікація чи підробка експериментальних даних лабораторних робіт, соціологічних, психологічних, педагогічних та інших видів досліджень;
- фабрикація – фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних;
- використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, курсової, дипломної тощо);
- повторна публікація своїх наукових результатів без внесення суттєвих змін, доповнень, уточнень тощо;
- будь-які дії, пов'язанні із вимаганням або пропонуванням хабара в обмін на отримання академічної переваги під час складання тестів, контрольних, залікових, екзаменаційних кваліфікаційних робіт тощо.

2.3 Форми академічного плагіату:

- використання у власній праці (наукова робота, твір, навчальне видання тощо) чужих матеріалів (зображень, тексту), у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань, парафраз або цитування матеріалу, створеного іншою особою без дотримання правил цитування;
- спотворене представлення, компіляція чужих ідей з першоджерел чи їх спотворене представлення, представлення в якості власного здобутку (***есе, курсової роботи, дипломного проекту, тез, статті тощо***) матеріалів, що були отримані з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду / послугу чи соціальні зв'язки.

2.4 Система запобігання та виявлення академічного плагіату в коледжі:

2.4.1 на бакалаврському освітньо-професійному рівні фахової перед вищої освіти:

- проведення поточної та підсумкової перевірки результатів навчання, з використанням, переважно, індивідуальних форм контролю;
- поступова переорієнтація написання курсових і дипломних робіт на підготовку проектів, що унеможливить компіляцію та плагіат;
- посилений контроль завідувачів відділень, керівників курсових і дипломних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення

посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;

- перевірка (вибіркова чи фронтальна) курсових і дипломних робіт на предмет академічного плагіату.

2.4.2 У роботі експертних комісій при перевірці методичних напрацювань педагогічних працівників:

- посилення вимогливості до процесу рецензування статей, тез, що надсилаються для участі в конференціях різного рівня; написання методичних розробок, рекомендацій тощо (із використанням програмної перевірки поданих матеріалів на предмет академічного плагіату);

- підвищення особистої відповідальності членів експертної групи за недопущення академічного плагіату в методичних напрацюваннях.

3. НОРМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Для педагогічних працівників є гідним:

3.1.1. Сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення і доручення адміністрації, не допускати зловживання та неефективного використання державної і комунальної власності;

3.1.2. Постійно підвищувати професійну кваліфікацію, застосовуючи у своїй діяльності інноваційні освітні методи та технології;

3.1.3. Сумлінно ставитися до організації освітнього процесу та забезпечення вибору форм контролю, об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння здобувачів освіти;

3.1.4. Дотримуватися загальновизнаних етичних норм поведінки, у стосунках зі студентами, керівниками, колегами і підлеглими;

3.1.5. Із толерантністю та повагою ставитися до колег та осіб, що навчаються, незалежно від їх етнічної, релігійної, культурної або соціальної

приналежності;

3.1.6. Сприяти творчій активності здобувачів освіти, заохочувати і підтримувати будь-яку діяльність, пов'язану з системою студентського самоврядування, покращенням культурного життя та іміджу коледжу. Враховувати пропозиції студентства щодо вдосконалення форм та методів навчання;

3.1.7. Сприяти практичній реалізації результатів своєї роботи задля покращення життя суспільства, збереження культурно-історичної спадщини, раціонального використання природних ресурсів тощо;

3.1.8. Чинити опір псевдонауці, виступати проти проявів академічної недоброчесності;

3.1.9. Спиратися на міжнародні та національні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності та авторського права;

3.1.10. Дбайливо ставитися до бібліотечних, документальних та інших фондів і ресурсів коледжу;

3.1.11. Негайно повідомляти адміністрації у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які учасник коледжної спільноти вважає незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;

3.1.12. Уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів є неприйнятним:

3.1.13. Допускати порушення норм освітнього процесу, його недостатнє науково-методичне забезпечення;

3.1.14. Не дотримуватися вимог контракту та виконання індивідуального робочого плану;

3.1.15. Запізнюватися на заняття або пропускати їх без поважних причин;

3.1.16. Допускати некоректне, зневажливе ставлення до студентів, колег та співробітників;

3.1.17. Вдаватися до форм академічного шахрайства, академічного плагіату та інших форм прояву академічної недоброчесності, викладених у Розділі 2;

3.1.18. Зловживати владою, впливом або службовим становищем;

3.1.19. Допускати факти службового підроблення та службової недбалості;

3.1.20. Брати та пропонувати хабарі та (або) здійснювати будь-які інші корупційні дії;

3.1.21. Свідомо порушувати нормативні та розпорядчі документи Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Положення, Правила внутрішнього трудового розпорядку, кодекси, положення, накази та розпорядження) та чинного законодавства України.

3.2. Для здобувачів фахової передвищої освіти та інших осіб, що навчаються є гідним:

3.2.1. Поважати честь і гідність інших осіб;

3.2.2. Відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальними програмами та планами;

3.2.3. Ефективно використовувати час навчальних занять для досягнення освітніх цілей, не марнуючи його на сторонні речі;

3.2.4. Активно займатись самостійною роботою, використовуючи методичні посібники, рекомендації викладачів, додатково опрацьовуючи нову літературу, використовуючи всі можливості для отримання необхідних знань;

3.2.5. Чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного, семестрового і підсумкового контролю, докладаючи зусиль до своєчасного виконання всіх завдань;

3.2.6. Використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;

3.2.7. Подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;

3.2.8. У разі виникнення труднощів під час виконання навчальних прийнятних, наприклад, щодо редагування тексту, обговорення власних ідей тощо;

— є неприйнятним:

3.2.9. Виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до здобувачів освіти, представників викладацького складу або адміністрації;

3.2.10. Запізнюватись на навчальні заняття та пропускати їх без поважних причин;

3.2.11. Під час освітнього процесу неправомірно використовувати джерела інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, методичні посібники), електронні (телефони, планшети);

3.2.12. Просити, надавати та одержувати допомогу від третіх осіб (у тому числі і в якості підставних) при проходженні поточного, модульного, семестрового і підсумкового контролю; використовувати родинні або службові зв'язки для отримання позитивної або вищої оцінки;

3.2.13. Надавати для оцінювання письмову роботу, підготовлену за участі інших осіб;

3.2.14. Фальсифікувати або фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням у роботі (курсовій, дипломній);

3.2.15. Отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;

3.3. Факти порушення педагогічними працівниками та здобувачами освіти норм Кодексу академічної доброчесності виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності, повноваження якої встановлюються Розділом 4 цього Кодексу.

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1 Комісія з питань етики та академічної доброчесності (далі – Комісія) створюється з метою моніторингу дотримання членами спільноти

Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради Кодексу академічної доброчесності.

4.2 У своїй діяльності Комісія керується нормами загальнолюдської моралі та етики, Конституцією України, Законами України, постановами ВРУ, указами Президента України, актами Кабінету Міністрів, наказами і розпорядженнями МОН України, Положенням Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради та цим Кодексом.

4.3 Строк повноважень Комісії складає 2 роки.

4.4 Комісія має право:

- отримувати, розглядати та здійснювати аналіз заяв щодо порушення Кодексу академічної доброчесності та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики викладачів та студентів;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідної діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідну діяльність коледжу;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання положень Кодексу.

4.5 Склад Комісії затверджується наказом директора, до складу якої обов'язково входять:

- голова Комісії;
- заступник голови;
- голова первинної профспілкової організації;

- голова студентської ради коледжу;
- інші представники структурних підрозділів.

4.6 Склад Комісії оголошується на засіданні Педагогічної ради коледжу.

4.7 При розгляді конкретної заяви до складу Комісії тимчасово включаються один із заступників директора та голова студентської ради коледжу, який представляє особу, відносно якої розглядається питання порушення Кодексу академічної доброчесності. Голова студентської ради не залучається, якщо зазначена особа не є студентом.

4.8 Засідання Комісії є правомочним, а рішення вважається прийнятим, якщо в ньому взяло участь не менше 2/3 членів Комісії і більше половини проголосувало за чи проти нього.

4.9 На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності. При неявці останньої засідання переноситься з письмовим попередженням цієї особи (не пізніше ніж за три робочі дні) про дату, місце і час проведення наступного засідання. У разі повторної неявки засідання проводиться за відсутності особи, щодо якої розглядається питання порушення Кодексу академічної доброчесності.

4.10 За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді затверджених висновків «Про порушення норм Кодексу академічної доброчесності Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради» чи «Спростування фактів щодо порушення норм Кодексу академічної доброчесності Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради». Вищевказані висновки Комісії носять рекомендаційний характер та подаються директору коледжу для подальшого вживання відповідних заходів морального чи дисциплінарного характеру.

4.11 Будь-який учасник коледжної спільноти, якому стали відомі факти порушення норм Кодексу академічної доброчесності чи підготовки про

можливість такого порушення, має звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються - особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

4.12 З надання неправдивої інформації щодо порушення норм Кодексу академічної доброчесності до заявника вживаються заходи морального чи дисциплінарного характеру.

4.13 Педагогічна рада раз на рік заслуховує звіт голови Комісії з академічної доброчесності та приймає рішення щодо її подальшої діяльності.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1 За порушення норм академічної доброчесності педагогічні працівники Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради можуть бути притягнуті до моральної чи дисциплінарної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів коледжу, норм законодавства України, у тому числі таких як:

- оголошення попередження, винесення догани;
- недопущення до участі в конкурсі на заміщення вакантних посад;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- позбавлення премії на різні терміни;
- відмова у продовженні терміну дії контракту.

5.2 За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти, що навчаються в коледжі, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту,

заліку тощо);

- попередження;
- винесення догани.

5.3 Педагогічні працівники, здобувачі освіти мають право на незаборонені законодавством способи оскарження звинувачень в порушенні норм академічної доброчесності.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Кодекс академічної доброчесності ухвалюється Педагогічною радою коледжу.

6.2 Кодекс академічної доброчесності набирає чинності з моменту схвалення його більшістю членів Педагогічної ради та оприлюднення на офіційному сайті Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

6.3 Здобувачі фахової передвищої освіти мають бути ознайомлені з Кодексом академічної доброчесності впродовж місяця з дня зарахування до коледжу, а педагогічні працівники – при прийомі на роботу одночасно з ознайомленням з Правилами внутрішнього трудового розпорядку.

6.4 Всі працівники та особи, що навчаються, повинні знати і дотримуватися принципів і норм Кодексу академічної доброчесності. Незнання цих норм не може слугувати виправданням щодо його порушення.

6.5 Невиконання норм Кодексу академічної доброчесності є предметом розгляду Комісії з академічної доброчесності.

6.6 Зміни і доповнення до Кодексу академічної доброчесності виносяться на розгляд Педагогічної ради за пропозиціями педагогічних рад відділень, профспілки, Комісії з академічної доброчесності, студентської ради, студентського наукового товариства.

Розглянуто і схвалено

Педагогічною радою Берестинського

педагогічного фахового коледжу

Комунального закладу

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

(протокол № _____ від «_____» _____ 2025 року)